

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 50 § i lagen om försvarsmakten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att övergångsbestämmelsen i lagen om försvarsmakten ändras så att regleringen av den avgångsålder som avses i bestämmelsen också ska

tillämpas på övriga tjänster inom försvarsmakten och inte bara på militära tjänster.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagna ändringar

Bestämmelser om avgångsåldern för en tjänsteman i militär tjänst inom försvarsmakten finns i 47 § i lagen om försvarsmakten (551/2007). Dessutom föreskrivs det i paragrafen om tjänstemannens rätt att kvarstå i tjänst efter avgångsåldern. Enligt 1 mom. varierar avgångsåldern för en tjänsteman i militär tjänst mellan 55 och 63 år. I uppgifter som kräver flygarutbildning varierar avgångsåldern dock mellan 45 och 55 år. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om avgångsåldern.

Enligt 47 § 3 mom. i lagen om försvarsmakten kan en tjänsteman av vägande skäl och med beslut av huvudstaben kvarstå i sin tjänst efter avgångsåldern en bestämd tid, dock högst till dess tjänstemannen fyller 68 år och i fråga om en tjänsteman i en militär tjänst högst tills han eller hon fyller 55 år.

Den allmänna avgångsåldern för andra än dem som innehar militär tjänst bestäms enligt 35 § i statstjänstemannalagen (750/1994) och är 68 år.

I regeringens proposition RP 264/2006 rd, som gällande lag om försvarsmakten baserar sig på, ingår inget förslag till bestämmelse om avgångsålder. Syftet var att avgångsåldern skulle regleras genom förordning. Grundlagsutskottet ansåg emellertid i sitt utlåtande (GrUU 51/2006 rd – RP 264/2006 rd)

att till följd av grundlagen får bestämmelserna om avgångsåldern inte längre finnas på förordningsnivå utan måste lyftas upp på lagnivå. Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande föreslog försvarsutskottet i sitt betänkande (FsUB 2/2006 rd – RP 264/2006 rd) att det till 47 § skulle fogas reglering av avgångsåldern för en person som tjänstgör i militär tjänst inom försvarsmakten och att lagens övergångsbestämmelse i motsvarande grad skulle justeras.

Enligt 50 § 4 mom. i lagen om försvarsmakten ska de bestämmelser som gällde när lagen trädde i kraft tillämpas på avgångsåldern för den som den 31 december 2007 tjänstgjorde i en militär tjänst inom försvarsmakten. Om avgångsåldern föreskrevs i 56 § i förordningen om försvarsmakten (667/1992) som upphörde att gälla när den nya lagen om försvarsmakten trädde i kraft. Undantag från de åldersgränser om vilka föreskrivs i 56 § i förordningen fanns i bestämmelserna om ikraftträdande i de förordningar som utfärdats om ändring av förordningen om försvarsmakten (1032/1994, 1224/1995, 1303/1996).

Övergångstidsarrangemangen hänför sig till den pensionsreform som genomfördes inom försvarsmakten år 1995. Som en följd av den slopade man den lägre avgångsålder än normalt som gällde bl.a. dem som tjänstgjorde i civila tjänster. Motivet till detta var

att beredskapsfaktorer inte längre förutsatte att den tidigare avgångsåldern på 60 år bevarades i dessa tjänster. Förmånerna för dem som tjänstgjorde tryggades genom ett arrangemang med en övergångsperiod.

De arrangemang med en övergångsperiod vilka grundade sig på förordningen gällde alla tjänster inom försvarsmakten, men enligt den övergångsbestämmelse som ingår i 50 § i lagen om försvarsmakten tillämpas arrangemangen med övergångsperiod numera endast på militära tjänster. I fråga om dem som tjänstgör i andra än militära tjänster inom försvarsmakten är frågan därmed fortfarande oreglerad.

Det nuvarande oreglerade läget innebär att försvarsmakten som arbetsgivare inte kan åberopa lägre avgångsålder än normalt när detta vore ändamålsenligt för försvarsmakten med tanke på verksamheten eller de inbesparingsmål som har ställts för försvarsmakten. Å andra sidan kan en civil tjänsteman inom försvarsmakten inte åberopa en avgångsålder enligt övergångsarrangemangen när han eller hon önskar gå i pension före den pensionsålder som föreskrivs i statstjänstemannalagen.

Det föreslås att 50 § 4 mom. i lagen om försvarsmakten ska ändras så att formuleringen 'tjänstgör i en militär tjänst' ändras till formen 'innehar en tjänst', varvid bestämmelsen avser alla tjänster inom försvarsmakten. Enligt den föreslagna lagen ska man på avgångsåldern för den som den 31 december 2007 tjänstgjorde inom försvarsmakten tillämpa de bestämmelser som gällde då. Detta avhjälper den nuvarande bristen i regleringen, och övergångsarrangemangen blir med stöd av denna bestämmelse tillämpliga också på civila tjänstemän.

2 Propositionens konsekvenser

Syftet med propositionen är att möjliggöra att övergångsperiodsarrangemanget gällande en tjänstemans avgångsålder, vilket tillämpades till slutet av år 2007, i fortsättningen kan tillämpas också i fråga om försvarsmaktens civila tjänstemän. Det har uppskattats att cirka hundra personer omfattas av tillämpningen av den föreslagna bestämmelsen.

Propositionen har inga nämnvärda konsekvenser för statsekonomien eller organisationen.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid försvarsministeriet. Den har sänts på remiss till justitieministeriet, finansministeriet, Statskontoret, huvudstaben, Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU, Maanpuolustuksen teknisten toimihenkilöiden liitto MTTL ry, Puolustusvoimien Diplomi-insinööri ry och Maanpuolustuksen insinööri ry.

Utlåtanden gavs av justitieministeriet, finansministeriet, Statskontoret, huvudstaben, Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf och Puolustusvoimien Diplomi-insinööri ry. Av remissgivarna ansåg justitieministeriet, finansministeriet, Statskontoret, huvudstaben och Puolustusvoimien Diplomi-insinööri ry att propositionen är motiverad.

Maanpuolustuksen Henkilökuntaliitto MPHL ry konstaterar i sitt utlåtande att eftersom förordningen om försvarsmakten, genom vilken det föreskrevs om avgångsåldern för civila tjänstemän i fråga om s.k. gamla civila tjänstemän, inte längre är i kraft, bör övergångsregelverket från år 1995 klart skrivas in i den lag som ändras som bäst. Annars finns det risk för att sakinnehållet fördunklas i fortsättningen. MPHL ry anser att det antal personer som enligt uppskattningen i motiveringarna kommer att omfattas av lagen är för litet och uppskattar antalet till cirka 3000 personer.

Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf anser i sitt utlåtande att samma principer som i allmänhet följs i statens tjänst ovillkorligen bör följas i pensionspraxis för den civila personalen vid försvarsmakten. Den civila personalen bör ha subjektiv rätt att välja tidpunkten för när den går i pension inom de gränser som den personal har som tjänstgör på annat håll inom staten. Lika och enhetlig behandling av per-

sonalen tillåter inget som helst tillståndsförfarande vid huvudstaben eller på lägre nivå.

Vid försvarsmakten avstod man från början av 1995 från den lägre avgångsålder på 60 år för civila med undantag av en övergångsperiod. Denna lösning ställde då försvarsmaktens personal i pensionsfrågor på samma nivå som den övriga personalen i statens tjänst och från denna linje bör man inte avvika genom den nya lagen.

Pensionsreformen år 2005 gav inom ramen för statens pensionssystem en möjlighet för dem som omfattades av den allmänna pensionsåldern att kvarstå i arbetet efter att de hade uppnått den personliga pensionsåldern. Samma rätt gäller också för tjänstemän och arbetstagare som har uppnått den gamla yrkespensionsåldern. För att lika behandling ska kunna tryggas bör detta också gälla de civila tjänstemännen vid försvarsmakten.

JHL rf konstaterar vidare att år 2010 tas inom arbetspensionssystemet i bruk en s.k. livstidskoefficient vid beräkningen av pensionen. Syftet med den är att förlänga tiden i arbetet, varvid också den pensionsminskande effekten av livstidskoefficienten kan kompenseras. Också denna aspekt talar för att försvarsmaktens civila tjänstemän bör ges rätt att, om de så vill, kvarstå i arbetet sedan de har uppnått avgångsåldern.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag**om ändring av 50 § i lagen om försvarsmakten**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om försvarsmakten (551/2007) 50 § 4 mom. som följer:

50 §

svarsmakten tillämpas de bestämmelser som
gällde när denna lag trädde i kraft.*Ikraftträdande och övergångsbestämmelser*Denna lag träder i kraft den
20 .På avgångsåldern för den som den 31 de-
cember 2007 innehade en tjänst inom för-

Helsingfors den 30 maj 2008

Republikens President**TARJA HALONEN**Försvarsminister *Jyri Häkämies*

Parallelltext

Lag

om ändring av 50 § i lagen om försvarsmakten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 11 maj 2007 om försvarsmakten (551/2007) 50 § 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

50 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

På avgångsåldern för den som den 31 december 2007 tjänstgjorde i en militär tjänst inom försvarsmakten tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

Föreslagen lydelse

50 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

På avgångsåldern för den som den 31 december 2007 *innehade en tjänst* inom försvarsmakten tillämpas de bestämmelser som gällde när denna lag trädde i kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .
